

Dziennik Powszechny

We CZWARTEK dnia 6 Października 1831 roku.

N^{ro} 272.

— Jego Cesarzewicza Mość Wielki Xiążę MICHAŁ tudzież JO. Feldmarszałek Paskiewicz Xiążę Warszawski, Hrabia Erywański, wkrótce spodziewani są z powrotem do Warszawy.

Część Urzędowa.

JENERAŁ JAZDY, HRABIA WITT
Gubernator Wojskowy Miasta Stołecznego Warszawy.

Józef Utterman mieszkaniec Miasta Warszawy, gdy pomimo wydanego rozkazu złożenia w Arsenale jakiego bądź rodzaju broni, ponowionych w tej mierze kilkakrotnie ostróg, o skutkach jakie przestąpienie tego urzędzenia za sobą pociągnie, zataił u siebie pewną liczbę karabinów, i dość znaczną ilość ostrych ładunków, wyrokiem Sądu Wołenne-go, skazany został na rozstrzelanie: który to wyrok w dniu wczorajszym jest wykonany.

Ogłaszając publicznie wymierzenie takowej kary: mam sobie za obowiązek ostrzedz każdego, któryby podobnego się dopuścił przewinienia, iż sam sobie przypisać powinien przykre lecz niezbędne skutki; jakie dla niego z sprzeciwienia się rozkazom Wyższej Władzy wynikną.

LICYTACYE I SPRZEDAŻE PUBLICZNE.

Urząd Muncypalny Miasta Stołecznego Warszawy.

Podaje do publicznej wiadomości, że wd. 8. b. m. i r. to jest w przyszłą Sobotę o godzinie 4tej z południa, odbędzie się w Ratuszu Głównym w Wydziale Policyjnym przed Naczelnikiem Wydziału Publiczna licytacya na sprzedaż do rozbioru domu murowanego, pod Nr 9 przy ulicy Sgo Jana sytuowanego, w części zawalonego a to pod warunkami, które każdego czasu u Sekretarza Wydziału Policyjnego mogą być przejrane.

w Warszawie d. 5 Października 1831 r.

Referendarz Stanu Vice-Prezydent
Gerlicz.

Sekretarz Wydziału
S. Ołowski.

Część Nieurzędowa.

P O L S K A

z Warszawy 6 Października

— Wczoraj znowu przybyło do Warszawy kilkadziesiąt Officerów różnych stopni od wojska Polskiego z okolic Lipna.

— Osoby przybyłe z Krakowa powiadaia, że w mieście tem, zajętem przez wojska trzech mocarstw, panuje najzupełniejsza spokojność,

choć niektóre głowy zapalone zamyślały wznieść rozruchy. Jenerał Rüdger znajdował się w Krakowie.

— O weyściu korpusu Ramorino do Galicyi, *Dostrzegacz Austriacki* donosi z Wiednia pod dniem 24 Września: W tej chwili odbieramy przez nadwyzcaynego gońca wiadomość, że korpus powstańców pod dowództwem Jenerała Ramorino w nocy z dnia 16 na 17 schronił się do granic Cesarzsko-austriackich i tamże broń złożył. Korpus ten złożony z 15,000 ludzi i 7,500 koni, w okolicach Chwałowic otoczony jest przez wojska austriackie.

— *Gazeta Rządowa Pruska* zbija pogłoskę umieszczoną w *Gazecie Powszechny Augsburskiej*, jakoby lud w Bydgoszczy zburzył się z powodu cholery, zamordował radcę lekarskiego *Ollenroth*.

W W. X. Poznańskim pomnaża się liczba dobroczynnych Obywateli, którzy wspierają cierpiącą ludzkość, przez zakładanie Szpitali na cholere.

— Cholera w Węgrzech okropnie zrzuciła spustoszenia. Podług gazet wychodzących w Budzie i Peszcie, do dnia 18 z. m. zachorowało osób, 208,556 z tych wyzdrowiało 69,068, umarło 99,004. pozostało pod opieką lekarzy 40,484.

— W Niemczech papiery Polskie znacznie się podnoszą.

— W *gazecie Augsburskiej* znajduje się Artykuł z Petersburga, datowany dnia 5 Sierpnia; jest w nim zmianka o sposobie leczenia cholery następującymi dwoma sposobami, które się okazały najsukcesywniejszymi. Pierwszy sposób leczenia rossyjski, solą roztworzoną w ciepłej wodzie; co wzbudza wómitę, a właśnie uleczają cholere; drugi znany proszek Bismutu Dra Leo w Warszawie. Rada doświadczonego lekarza przy użyciu tych środków zawsze jest potrzebna.

— (*Nadest.*) — Umieszczony przez Pana Leo w *dzienniku powszechnym* z dnia 28 Września r. b. artykuł o cholere, zamiast uwag naukowych, zawiera w sobie pochwałę własną i zbiór złośliwych na moją osobę obelg, przeplatanych płaskimi żartami. Takie lichy pismo sędzę być niegodnem odpowiedzi naukowej. Jedynie tylko dla wykazania, że Pan Leo zupełnie pominął się z prawdą, czyniąc mi potwarczy zarzut przekręcania faktów, i dla przekonania co o nim samym i o jego ulubionym środku leczenia cholery sądzić należy, wspomnę tylko że w szpitalu Wyznania Moyżeszowego leczyłem cholerycznych jak nayskrupulatniej podług przepisów Pana Leo, jakie nam w *Kuryerze Warszawskim* za *nec plus ultra* ogłosił; rezultat tych doświadczeń był tak nieszczęśliwy, iż urzędnicy tegoż szpitala w imieniu jego przełożonych upraszali mnie, abym nadal leczenia cholery Bismutem zaniechał. Oprócz tego, przytoczę tu niżej wyjątek ze sprawozdania komitetu

centralnego zdrowia z doświadczeń działalności Bismutu pod okiem nacyelniejszych Lekarzy Warszawskich uskuteczniionych. 1) Zręczono tego wykazu każdy bezstronny czytelnik łatwo się przekona, iak mało temu Lekarzowi wiary przypisać należy, kiedy w brew prawdzie utrzymuje, że w jego szpitalu na wykształconą cholere z 19 chorych jeden tylko umarł.

Pan Leo zaś niechay przyjmie odemnie te widocznie nadpotrzebne przestrogi: aby dla popierania swojej raz powziętej fałszywej myśli, nie zastaniał się tarczą cudzej sławy i korespondencyą z ludźmi uczonymi, którzy do tychczas niemieli jeszcze sposobności doświadczenia prawdy przez własne doświadczenia; aby sobie odczytał gazety zagraniczne, z których poweźmie wiadomość, że w miastach cholere już dotkniętych, magisterium Bismutu nie okazało się, bynajmniej środkiem przeciw niey skutecznym; aby zaniechał popisywania się nietrafnymi żartami w rzeczach naukowych; aby wreszcie zaprzestał marnowania czasu na artykuły noszące na sobie piętno samochwalstwa i przez nieograniczoną żądę nastroczenia swych usług publiczności natchnione, dalekie od przymiotów i wartości użytecznej rozprawy. Od tej chwili na wszelkie Pana Leo nienaukowe artykuły żadaey już niedam odpowiedzi.

Dr. Bernstejn.

(Wykaz z doświadczeń porównawczych leczenia cholery między sposobem Drów Searle i Leo. — Pan Searle leczył na cholere łagodną osób 10; z tych wyzdrowiało 4, umarło, było rekonwalescentów 6; — (Z tych jeden był zupełnie nie choleryczny, zdaniem członków dozór mających; — na cholere gwałtowniejszą osób 9, z tych wyzdrowiało, ; umarło 4; było rekonwalescentów, ; pozostał chory 1; na cholere nuygwałtowniejszą 15; umarło 15. — W ogóle pan Searle leczył osób 34; z tych wyzdrowiało 4, umarło 19; było rekonwalescentów 10; pozostał chory 1. Dr. Leo leczył na cholere łagodną osób 10; wyzdrowiało 4; umarło 5; było rekonwalescentów 1; (NB. Z tych dwóch wcale niemialo cholery); na gwałtowniejszą osób 11; wyzdrowiało, ; umarło 9; było rekonwalescentów 2; na nuygwałtowniejszą osób 5; wyzdrowiało, ; umarło 5. W ogóle Pan Leo leczył osób 26 z tych wyzdrowiało 4 umarło 19; było rekonwalescentów 3).

(1 Nadmieniamy tu, iż odebraliśmy reklamacyą Prezesa komitetu lekarskiego względem umieszczenia wspomnianego sprawozdania, treści następującej „ Mości Redaktorze! doszła mnie wiadomość, że w *Dzienniku Włpna* drukować się ma zdanie sprawy komitetu centralnego zdrowia; ponieważ akt ten nie jest dotąd w podpisany opatrzony, zechcesz się WłM Pan z tem wstrzymać do dalszego czasu. Raport kilku członków, który nie przeszedł jeszcze przez dyskusyą i przez cały komitet przyjęty nie został, nie może uchodzić za opinią komitetu. Prezes komitetu centralnego zdrowia, Dr. Malez. „ Zawiadomiony o tem Pan Bernstejn cofnął sprawo zdanie, lecz zostawił wykaz. — Nakoniec Redakcyja widzi się przymuszoną oświadczyć iż nie będzie przyjmować artykułów, z których pod żadnym względem niewynika korzyść dla ogółu publiczności. (P.R.)

R O S S Y A

z Petersburga 21 Września.

— NAYIAŚNIFYSZY CESARZ udzielić raczył Gubernatorowi małej Rossyi Jenerałowi adiutantowi Xięciu *Repninowi* ozdoby dyamentowe orderu Śgo Alexandra Newskiego; Jenerałowi adiutantowi *Potapów*, równie iak gubernatorowi wojennemu Kiowa, Jenerałowi porucznikowi *Kniażninowi* order Śgo Włodzimierza pierwszej klasy; zaś Jenerałowi porucznikowi *Carbonnier* wielki krzyż drugiej klasy tegoż orderu.

— Mocny wicher zachodni, który w dniu 31 zeszłego miesiąca wzburzył zatokę Fińską, zrządził bardzo wielkie szkody. Podług odebranych do tej chwili wiadomości, prócz kilku okrętów zagranicznych, uległy także nieszczęściu 4 rossyjskie.

— Od dnia 16 do 19 b. m. zachorowało tu 14 osób na cholera 19 z tych wyzdrowiało i tylko 3 zmarło. Dnia 18 nikt nie zachorował.

— Dnia 4 b. m. Obywatele Mitawy za wdzięczając komitetowi lekarskiemu troskliwość okazaną w czasie panowania tamże cholery, okazywali zaproszonym na wieczerzę lekarzom kubek srebrny napisem: z jednej strony: „Zgromadzeniu lekarzy w Mitawie z wdzięcznem wspomnieniem lata 1831 Obywatele tegoż Miasta. Z drugiej strony są wyryte alfabetycznym porządkiem nazwiska lekarzy, otoczone wieńcem dębowym, oznaczającym dobrze zasłużoną koronę obywatelską.

A N G L I A

z Londynu 23 września.

— Na posiedzeniu Izby Wyższej dnia 23 oświadczył Margrabia *Londonderry*, iż pytania iakie ma czynić w dniu 26, względem sprawy Belgijskiej, ściągac się głównie będą do officerów francuzkich, przyiętych do służby Belgijskiej. Prócz tego, uczyni także wniosek o przedstawienie kopii lub wyciągów z kórrespondencyi zaszytych między Rządem Francuzkim i Belgijskim względem nowszych układów. Na wniosek hr. *Shaftesbury* uchwalono podać adres do króla, aby pozwolił dla wygody publiczności powiększyć galerię w Izbie wyższej na czas dyskusyi biłu o reformie, tak iak były w roku 1821 podczas processu królowej Karoliny.

— W Izbie niższej oświadczył także pan *Vivyan*, że ministeryum uczynionych będzie w dniu 26 kilka pytań względem officerów francuzkich przyiętych do służby belgijskiej. Petycyja aby i uniwersytetom szkockim wyznaczono zastępców w parlamencie, zniewoliła lorda adwokata do zapewnienia, iż Rząd już się zastanawiał nadtem i chce się przychylić do tej prosby.

— Dnia 22 b. m. Król dawał posłuchanie poranne, na którym Minister Amerykański pan *de Buren* został przedstawiony. Xiąże *Liven* miał posłuchanie i złożył list swego Monarchy. Na zgromadzeniu Rady tajney Sir *Frederik Adam* złożył przysięgę iako tajny Radea.

— Na zgromadzeniu, odbytem dnia 21 przez wielką liczbę Członków Izby niższej, naradzano się nadtem, co uczynić, jeżeliby bił o reformie miał upaść w Izbie wyższej. Dziennik *Times* powiada o zgromadzeniu tem. „Znawdowali się tam ludzie mający wielkie znaczenie, którzy przy trudnej i niebezpiecznej (iako się łatwo domyslić) podróży biła przez Izbę wyższą, objawili swe najgorętsze życzenia za szczególnem podroży tej ukończeniem i przedstawiali środki, iakich na przypadek nieszczęścia

użyć należy. Ludzie ostrożni nawet na nieniepodobniejszy do prawdy wypadek robią przygotowania. Niewątpliwą zdaie się, iż na przypadek niebezpieczeństwa dla biłu, Izba niższa złoży formalne oświadczenie, iż ministrowie posiadają zaufanie Króla i kraju i również zdaie się, iż urządzono na tem zgromadzeniu, iż podobną uchwałę w pewnym przypadku należy mieć przygotowaną.

— Podług wiadomości z Brezylji z dnia 25 lipca, zaburzenia w Rio Janeiro były uspokojone. Wywołano z kraju bardzo wielu czarnych. Dwudziesty batalion, który 12 lipca był powstał już dnia 13 został wysłany okrentem a dnia 16 i żołnierze policyjni powrócili do swoich obowiązków.

— Eskadra Sir Edwarda Codrington widziana była w zeszłą sobotę przez cały dzień na wysokości Falmouth. W niedzielę rano odpłynęła w kierunku ku zachodowi a w środę i czwartek znowu była widziana.

B E L G I A.

z Bruxelli 23 Września.

— Panujący Xiąże Sasko-koburgski brat Króla Leopolda przybył do tutejszej stolicy.

— Król Jmć postanowił, pod dniem 19, że gdy okoliczności czasowe niedozwalaia obchodzić przyzwoicie pamiątki dni Września, w dniu 27 ma się odbyć żałobne nabożeństwo w kościołach Śgo Michała i Ś. Gudule na koszt Rządu.

— Mówiono że główna kwatera francuzka powróciła do Braine le Comte.

— Pierwsze wezwanie gwardyi obywatelskiej z Leodium, wychodzi w tych dniach do Gandawy.

— Co dziennie odbieramy wiadomości o weyściu wojskowych francuzkich w służbę Belgijską; dziś twierdzono, że trzy szwadrony kirysyerów francuzkich zamieniły mundur francuzki na belgijski. Wiadomości takie sprawiaia wielkie nieukontentowanie licznym dymisjonowanym officerom, a mianowicie Francuzom, którzy sobie Bóg wie iakie przypisują zasługi.

F R A N C Y A

z Paryża 23 września.

— Dnia 21 wieczorem Cesarz *Dom Pedro* z rodziną swoją odwiedził familią królewską.

— Marszałek *Lobau* dzięki wrozkazie dziennym z dnia 21 b. m. gwardyi Narodowej za troskliwą pomoc w przywracaniu porządku stolicy i donosi że Król chcąc iey dozwolić odpoczynku, wielki przegląd gwardyi narodowej, wyznaczony na dzień 25 Września, odłożył do dnia 9 Października.

— Fregata *Armide*, na której 331 ludzi z 21 pułku lekkiej piechoty udaie się do Navarinu, wyszła pod żagle dnia 15 b. m. Bryg *La Fleche* pod dowództwem porucznika okrętowego *Lapierre*, odpłynął dnia 16 b. m. z Tulonu, w celu badania nowej wyspy, która się utworzyła na morzu śródziemnem. Na statku tym znajduje się także wybrany przez akademię nauk, professor ieologii pan *Prevost* wraz z młodym człowiekiem nazywającym się *Joinville*.

— Podług Dziennika *du Commerce* wniosek uczyniony przez Pana *Salverte* względem przedłożenia aktów dyplomatycznych byłby przychylniejszy przyjęty, gdyby Minister Spraw Zagranicznych nie był oświadczył w kilku biurach, iż papiery ściągające się do u-

kończonych już negocyacyi taką mają styczność z nieukończonemi jeszcze, iż skutek ostatnich byłby narażony przez okazanie pierwszych; z resztą oświadczył, iż pojedynczo udzieli p. p. Deputowanym wszelkich uwag, iakich żądać będą, lecz nie może tego uczynić z mównicy. Oświadczenie to miało wielki wpływ na odrzucenie wniosku pana *Salverte*. — Dziennik *Temps* powiada: Dostrzeżono że mniejszość Izby przy dyskusyi nad adresem, wynosiła tylko 53 głosów przeciwko 282; na posiedzeniu 22 zaś, już się podniosła na 136 głosów, ministeryum ma zatem już 63 przeciwników więcej niż na ówczas. — *Messenger des Chambres* domaga się, aby Izba przez nowy adres lub manifest oświadczyła przystęp swój do systemu ministeryum.

N I D E R L A N D Y

z Hagi 24 września.

— Dzienniki nasze zamieściły szczegółowe opisy uroczystości obchodzonych przy powrocie uczniów Akademii w Utrechcie i Leydzie.

— Do Breda przybyła już w skutek układow względem wymiany jeńców, wielka liczba officerów holenderskich, zostających dotychczas w niewoli Belgijskiej, którzy po części udali się na urlop do swoich rodzin.

— Jenerał porucznik *Grey*, który tu był przez czas jakiś, powrócił do Breda.

P O R T U G A L I A

z Lizbony 11 września.

— Mocno się tu zajmują nowem uzbrojeniem stojących jeszcze na Tagu statków portugalskich. Już ie opatrzone w żywność i amunicyja. Admirał *Rosa* spodziewany z Oporto i ma objąć dowództwo nad następującymi statkami: *Dom Joao VI* o 47, fregatą *Primeira Real* o 30, korwetą *Dona Izabella* o 24, korwetą *Primeira Real* o 24, brygiem *Audaz* o 20 i brygiem 22 *Lutego* o 12 działach. Strona południowa warowni *Almader* została obsadzona 12 działami ciężkiego kalibru, również obwarowano dawne fortyfikacye naprzeciwko zamku *Belem*, tudzież fortyfikacye przy *Trafaria*. Wszystkie warownie na stronie północnej od zamku *Belem* aż do *St. Juliao*, równie iak warownie przy wybrzeżu, aż do skały *Lizbońskiej* są przysposobione do obrony. Z skwapliwych tych przygotowań Rządu wnosiłby prawie można, iż się obawia nowej zaczepki. Wzmocnione teraz fortyfikacye od wielu lat były zaniedbane i żadnych niebyło na nich armat.

W Ł O C H Y

z Neapolu 3 września.

— Kilka dni po zwiedzeniu nowej wulkanicznej wyspy, powstałej w bliskości Sycylii przez Dra *Hoffmann* z Berlina, nowe to zjawisko natury było także badane przez angielskiego dowódcę okrętu *Seahorse*, który tam wylądował z Kuterem *Hind*. Podług oświadczenia tegoż Kapitana, brzeg Krateru wznosił się w niektórych miejscach już na 200 stóp nad powierzchnią morza. Podług zdania wspomnionego kapitana, wyspa ta będzie stała; z tego też powodu zatknął tam w dniu 2 Sierpnia Sztandar Angielski na znak, iż objął iey posiadłość w imieniu Króla W. Brytanii i nazwał ją *wyspą Grahama*. Niewiemy czyli Rząd neapolitański niebędzie temu przeciwny.

Wydawca K. M. Grabowski.